

NZ-21020

Seat No. _____

Third Year B. A. (Non CBCS) Examination

February – 2017

Gujarati : Paper - XI

(Kavya No Aswad)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણાંક દર્શાવેલ છે.
(૨) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

૧ નીચેના કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો : ૧૫

મારી આંખે કંકુના સૂરજ આથમ્યા.....

મારી વે'લ શંગારો વીરા, શગને સંકોરો,
રે અજવાળાં પહેરીને ઊભા શ્વાસ !

મારી આંખે કંકુના સૂરજ આથમ્યા.....

પીળે રે પાંદે લીલા ઘોડા ડૂબ્યા,
ડૂબ્યાં અલકાતાં રાજ, ડૂબ્યાં મલકાતાં કાજ,
રે હણ હણતી મેં સાંભળી સુવાસ !

મારી આંખે કંકુના સૂરજ આથમ્યા.....

મને રોકે પંછાયો એક ચોકમાં,
અડધા બોલે ઝાલ્યો, અડધો ઝાંઝરેથી ઝાલ્યો;
મને વાગે સજીવી હળવાશ !

મારી આંખે કંકુના સૂરજ આથમ્યા.....

- રવજી પટેલ

અથવા

૧ નીચેના કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો : ૧૫

નદીની રેતમાં રમતું નગર મળે ન મળે.

ફરી આ દ્રશ્ય સ્મૃતિપટ ઉપર મળે ન મળે.

ભરી લો શ્વાસમાં એની સુગંધનો દરિયો.

પછી આ માટીની ભીની અસર મળે ન મળે.

પરિચિતોને ધરાઈને જોઈ લેવા દો,

આ હસતા ચહેરા, આ મીઠી નજર મળે ન મળે.

ભરી લો આંખોમાં રસ્તાઓ, બારીઓ, ભીતો;
 પછી આ શહર, ગલીઓ, આ ઘર મળે ન મળે.
 રડી લો આજ સંબંધોને વિંટળાઈ અહીં,
 પછી કોઈને કોઈની કબર મળે ન મળે.
 વળા'વા આવ્યા છે એ ચહેરા ફરશે આંખોમાં,
 ભલે સફરમાં કોઈ હમસફર મળે ન મળે.
 વતનની ધૂળથી માથું ભરી લઉં, 'આદિલ'.
 અરે ! આ ધૂળ પછી ઉમ્મતર મળે ન મળે.

- 'આદિલ' મન્સૂરી

- ૨ (અ) લોકસાહિત્ય એટલે શું ? સમજાવી તેનાં પ્રકારોની વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૫

અથવા

- (અ) લોકસાહિત્ય અને અભિજાત સાહિત્યનો ભેદ સમજાવો. ૧૫

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે વિસ્તારપૂર્વક નોંધ લખો : ૧૫

(૧) લોકગીત

(૨) લોકનાટ્ય

- ૩ પ્રૂફરીડીંગ એટલે શું ? તેનાં ઉપયોગો જણાવી, પ્રૂફ વાંચનની પ્રાથમિક શરતો વિશે માહિતી આપો. ૧૫

અથવા

- ૩ નીચેના પેરેગ્રાફને પ્રૂફ સુધારી ફરીથી લખો : ૧૫

વર્ગમાં શીક્ષક કેટલાંક ધ્વનિઓની શ્રેણીઓનો ઉચ્ચાર કરીને પોતાની વાત વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોચાડે છે. આ ઉચ્ચારોની સ્પષ્ટતા એ ઉચ્ચારો સ્પષ્ટ રીતે સંભળાય એ બાબત ઘણી મહત્વની છે. ઢાળ ને બદલે ડાળ અથવા ઢોળવું ને બદલે ધોળવું ઉચ્ચારાય તો ગડ બડ થાય. તમે મળ્યા નહીં ને બદલે 'તમે મર્યા નહીં' ઉચ્ચારાય તો આફત આવે. માનસિક ક્ષતિ ધરાવતા લોકોને બદલે 'માનસિક શક્તિ ધરાવતા લોકો' અથવા 'આ શાલ બડી'ને બદલે 'આ સાલ બગડી' બોલાય તો લોકો સુધી બીલો જ અર્થ પહોચે. શિક્ષકે ઉચ્ચારણો ચોક્કસાય પૂર્વક થાય તેની કારણ રાખવી જોઈએ.

૪ તમારી કોલેજમાં યોજાઈ ગયેલ એન.એસ.એસ. શિબિરનો અખબારી અહેવાલ તૈયાર કરો. ૨૦

અથવા

૪ તમારી કોલેજમાં યોજાઈ ગયેલ રાષ્ટ્રીયપર્વ (૨૬મી જાન્યુઆરી)ની ઉજવણીનો અખબારી અહેવાલ તૈયાર કરો. ૨૦

૫ (અ) સંધિ છોડો : (ગમે તે પાંચ) ૫

પ્રત્યેક, સન્માર્ગ, ઉજ્જવલ, કવીન્દ્ર, જગન્નાથ, નિર્બળ, સોહમ, રાજર્ષિ, વ્યાધિ, તમોગુણ

(બ) સંધિ જોડો : (ગમે તે પાંચ) ૫

અધઃ+મુખ, સદા+એવ, સમ્+આચાર, વિ+સમ, અંતરૂ+કરણ, પર+આધીન, સૂર્ય+ઉદય, રમા+ઈશ, ગુરુ+ઉત્તમ, જગત્+અંબા

(ક) નીચેનો પરિચ્છેદ ભૂલ સુધારી ફરીથી લખો : ૧૦

પોતાની દરીદ્રતા છુપાવવી તેને સર્જકને અનેક યુક્તિઓ કરવી પડે છે, અનેક રીતે તે પોતાની આબરૂ જાળવવા માથે છે. પ્રતીભા શાળી લેખકની શૈલી, તેની શબ્દ સમૃદ્ધિ, તે ઊછીની લે છે, પણ એમાં યે પોત પ્રકાશી જવાનો ભય લાગતાં તે લખાણમાં આડી-તેડી લપન-છપન, પોતાને કહેવાનો હમેશા ઉડાદી દેવાનો પ્રયત્ન દાખલ કરે છે, અને મોટા મોટા શબ્દો મુંકિ, વિચાર માયતાનો ડોળ કરી, ભાસાનો સ્વચ્છંદ પ્રયોગ કરી, નવીનતાનો સ્વાંગ ઘરી, લખાણમાં જોઈએ તેટલું પિષ્ટપેષણ કરી ખરા વાચકને આજિ નાખવા તે માથે છે.